

niet geholpen. Want hij dacht alleen maar aan zichzelf. En wanneer hij aan zijn moeder dacht, dan was het door hemzelf heen dat hij haar zag. En altijd maar weer bekeek hij met een bijna smartelijke oplettendheid het beeld dat hij zich van haar, in zich, geschapen had. Het was mooi. Maar het sprak niet, antwoordde niet op zijn eeuwige, eenige vraag: 'Waarom?'

De duisternis valt en langzaam, groot groeit de avond, omspoelt de dingen en menschen der aarde en sluit zich later mild over hen heen. In de kamer wordt het snel donker. Onder het raam staat een lantaarn die een stil, mat licht naar binnen werpt. Ook recht tegenover, aan den overkant.

Reinier gelijkt een schaduw, een stil ding der duisternis. Hij schijnt er zich in op te lossen, zoodat niets dan een schim van hem blijft.

Meneer Davidson is een slanke, rijzige man van twee-en-dertig jaar, met een fijn gelaat en zachte stem. Weinig menschen zijn zoo goed als hij. Er straalt een groote bekoring van hem uit, en als hij spreekt is het of hij een sonnet zingt.

Meestentijds spreekt hij over zooveel honderd huiden of zoo veel olie, maar dat verandert aan zijn stem niets. Ze blijft rustig en bescheiden, klinkt als een stil liedje op een eenzaam en oud carillon.

Meneer Davidson is een jood en Reinier's chef.

Reinier's hart trilt wanneer zijn chef hem toespreekt. Het is ook waarlijk iets zeer bijzonders wanneer je chef zich tot je wendt en vraagt:

'Stoor ik u?'

'Nee, nee zeker niet, meneer.'

'O! Mooi! Ja ziet u, ik zit hier een beetje met de vertaling van een woord. Wat denkt u ervan?' Meteen staat hij op, gaat naar je toe en zegt glimlachend: 'Kijk, hier staat het. Ziet u het?' Hij reikt je dan den brief over.

Voor Reinier's oogen trekt een floers. Zijn eerste beweging is op te staan en zijn chef de hand te drukken voor het in hem gestelde vertrouwen. 'Maar zoo iets doe je niet' denkt hij, en blijft zitten. Misschien was het niet eens zoo dwaas geweest! Maar ook in Reinier lag de ervaring opgehoopt, dat men zijn betrekking nauwgezet diende te vervullen. Pas wanneer superieuren niets te klagen hebben over hun minderen is de tijd voor verbroedering aangebroken. Misschien dat ze daarom zoo lang op zich laat wachten. En jammerlijk genoeg verwijten hooger en lager elkaar steeds onbillijk te zijn, en dat is juist hun ware aard.

'Ik denk dat het onvertaalbaar is,' zegt Reinier dan.

'O! O zoo!' Meneer Davidson lacht. 'Dat dacht ik nou ook al. Ik was er niet zeker van. Zie je, maar dan was ik er toch niet zoo heel erg naast.'

'Nee meneer,' antwoordt Reinier, een beetje onzeker nog. Het is heel